

Bikovi kolo vode

Vodeći analitičari Wall Street-a kažu da postoje znakovi skoka cena na globalnom tržištu nafte. U narednim mesecima, rastuće cene sirovina mogu dovesti do cene iznad 100 dolara na barelu.

Hedž fondovi usporili kupovinu nafte, akcenat na srednjim destilatima

Ruski naftaši, osim Rosnjefta, povećali su proizvodnju nafte u 2022

DOSIJE: Godina finalizacije EU klimatskih zakona u sektoru transporta

Photo Credit:
Unsplash

SADRŽAJ

NAFTA

Analitičari predviđanju cenu nafte iznad 100 dolara po barelu	OVDE
Hedž fondovi usporili kupovinu nafte, akcenat na srednjim destilatima	OVDE
Osetno povećanje kineskih uvoznih kvota za naftu	OVDE
Ruski naftaši, osim Rosnjefta, povećali su proizvodnju nafte u 2022.	OVDE
Sahalin-1 blizu pune proizvodnje nafte nakon izlaska Exxon – Reuters	OVDE
Naftne sankcije EU koštaju Moskvu 171,7 miliona USD/dan – Izveštaj	OVDE
Kremlj: Niko još nema podatke o efektima ograničenja cena ruske nafte	OVDE
Propalo 4,2 mlrd USD vredno spajanje dva vodeća svetska operatora tankera	OVDE
Lukoil je ispaio iz prvih iznajmljivača tankera	OVDE
Lukoil prodao rafineriju na Siciliji	OVDE
Lukoil prodaje poslove u Rumuniji i Moldaviji?	OVDE
Trafigura prodala udeo u indijskom prerađivaču pod kontrolom Rosnjefta	OVDE
Benzin najskuplji u Italiji u evrozoni	OVDE
U januaru isporuka prvog tovara kazahstanske nafte za Nemačku	OVDE
DOSIJE: Godina finalizacije EU klimatskih zakona u sektoru transporta	OVDE
UNKS: Kretanje cena nafte Brent	OVDE

PRIRODNI GAS

Proizvodnja ruskog gasa opala za 16% u četvrtom kvartalu	OVDE
Rosnjeft želi da snabdeva Kinu gasovodom Snaga Sibira 2	OVDE
EU regulator počinje da objavljuje dnevne cene LNG-a	OVDE
Očekivano: Evropa izazvala rekordni uvoz LNG-a u 2022.	OVDE
Bugarskoj pretila tužba Gasproma	OVDE

REGION

Vlada FBiH odobrila smanjenje cene gasa za 9,6%	OVDE
Janaf sklopio ugovore o transportu i skladištenju sirove nafte s MOL-om	OVDE
Novi kolektivni ugovori Ina Grupe - neto primanja rastu od 11 do 16 posto	OVDE
FBiH: U 2022. cena dizela skočila za 24 posto, benzina za 11 posto	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

Analičari predviđaju cenu nafte iznad 100 dolara po barelu

NJUJORK - Vodeći analitičari Wall Street-a kažu da postoje znakovi skoka cena na globalnom tržištu nafte. U narednim mesecima, rastuće cene sirovina mogu dovesti do cene iznad 100 dolara po barelu.

Ako se to dogodi, slaba globalna ekonomija će biti izložena riziku, a cene energije će se vratiti na vrh dnevnog reda mnogih vlada, piše Financial Times.

U poslednjih nekoliko meseci cene su ostale na 80 dolara po barelu. Po istorijskim standardima, ovo je visoka cena, ali ne predstavlja pretnju globalnoj ekonomiji.

- Jedini razlog zašto se cene nafte nisu zadržale iznad 130 dolara po barelu je to što je potražnja u Kini pala - izjavio je analitičar američke nezavisne finansijske institucije Piper Sandler, Ian Stewart.

Prema Jeffu Curryju iz Goldman Sachsa, "brzi pokret Kine" će dodati 5 dolara po barelu na prognozu investicione banke o povećanju cena nafte na 100 dolara.

Cene sirove nafte West Texas Intermediate (WTI) i Brent pale su sa više od 120 dolara po barelu u junu 2022. na ispod 77 dolara po barelu u decembru 2022. Oba brenda su potom ojačali krajem godine, pre nego što su pali početkom januara, a zatim ponovo krenuli na gore.

U trenutku pisanja ovog teksta u petak ujutro, WTI se trguje po 78,34 dolara po barelu, dok se Brent trguje po 83,80 dolara po barelu.

Hedž fondovi usporili kupovinu nafte, akcenat na srednjim destilatima

LONDON - Porast cena nafte stao je pred kraj godine jer su investitori postali oprezniji nakon dve nedelje velike kupovine nafte, piše u ponedeljak u redovnoj nedeljnoj rubrici ponašanja finansijskih igrača na berzi nafte Reutersov analitičar John Kemp.

Hedž fondovi i drugi menadžeri novca prodali su ekvivalent od 12 miliona barela u šest najvažnijih fjučers i opcija ugovora vezanih za naftu tokom sedam dana zaključno sa 3. januarom, navodi Kemp u dopisu prosleđenom email-om uredniku ovog magazina.

Lagana prodaja pojavila se nakon što su fondovi kupili 103 miliona barela u prethodne dve sedmice. Investitori su mnogo više raspoloženi u pogledu izgleda za srednje destilate kao što su dizel i gasno ulje zbog niskih zaliha nego prema ugovorima o sirovoj nafti.

Potrošnja destilata je vrlo usko povezana s proizvodnom i teretnom aktivnošću, tako da će biti teško pogođena bilo kakvom padom u globalnom poslovnom ciklusu.

Ali globalne zalihe destilata i dalje su ozbiljno iscrpljene nakon neviđenog pada između sredine 2020. i sredine 2022. godine.

Nizak početni nivo zaliha će verovatno održati cene destilata relativno čvrstim tokom prvih faza bilo kakvog pada poslovnog ciklusa, konstatuje Kemp.

NIKADA LAKŠE DO UŠTEDA

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

Osetno povećanje kineskih uvoznih kvota za naftu

PEKING - Kina je objavila značajno povećanje svojih kvota za uvoz sirove nafte za ovu godinu, što je najjasniji znak do sada da su kineske rafinerije spremne na materijalno povećanje proizvodnje - i porast potražnje za naftom - dok se nacija konačno udaljava od svoje kontroverzne politike Covid Zero, prenosi **Oilprice.com**.

Kina je u ponedjeljak izdala drugu seriju uvoznih kvota za sirovu naftu za 2023., čime je ukupan iznos za ovu godinu povećan za 20 posto u odnosu na isto vreme lane, prema **Reutersu** i **Bloombergu**. Prema dokumentu Ministarstva trgovine, 44 kompanije, uglavnom nezavisne rafinerije, dobile su u ovoj rundi 111,82 miliona tona uvoznih kvota.

U kombinaciji sa kvotama od 20 miliona tona u 2023. koje su odobrene za 21 rafineriju u oktobru, to dovodi ukupan broj za ovu godinu na 131,82 miliona tona, u odnosu na 109,03 miliona tona izdatih u prvoj seriji za 2022.

Ruski naftaši, osim Rosnjefta, povećali su proizvodnju nafte u 2022.

MOSKVA - Ruske naftne kompanije, osim Rosnjefta, povećale su proizvodnju nafte prošle godine, objavio je u utorak dnevnik **Kommersant** pozivajući se na izvore upoznate sa podacima.

Takođe se navodi da je ukupna ruska proizvodnja nafte porasla za 2% na 535 miliona tona (10,7 miliona barela dnevno).

Prema pisanju lista, Rosnjeft je prošle godine proizveo 178,5 miliona tona nafte, što je 2% manje u odnosu na 2021.

Potpredsednik Vlade Aleksandar Novak je nedavno rekao da bi Rusija mogla smanjiti proizvodnju nafte za 5%-7% početkom 2023. obustavljanjem prodaje zemljama koje podržavaju sankcije Zapada.

Sahalin-1 blizu pune proizvodnje nafte nakon izlaska Exxona – Reuters

LONDON – Rusija je obnovila proizvodnju nafte na svom projektu Sahalin-1 nakon što je imala problema s proizvodnjom po izlasku prethodnog operatera američkog Exxon Mobila zbog sankcija, rekao je za **Reuters** izvor iz industrije.

Proizvodnja nafte iz ruskog projekta oporavila se na 140.000-150.000 barela dnevno (b/d), što je oko 65% kapaciteta i uskoro će dostići puni nivo od oko 220.000 b/d, rekao je u ponedjeljak izvor iz industrije upoznat s tim pitanjem. Proizvodnja Sahalin-1 srozala se nakon što se Exxon pozvao na višu silu i odustao od offshore projekta zbog zapadnih sankcija.

Moskva je na sankcije Zapada uzvratila blokiranjem imovine stranih investitora, zaplenivši ih u nekim slučajevima. Očekuje se da će proizvodnja nafte sa Sahalina-1 dostići vršni nivo od oko 200.000-220.000 b/d za "tri do četiri nedelje", rekao je izvor.

Rusija je osnovala novi entitet, kojim upravlja podfirma Rosnjefta, koji poseduje prava investitora na Sahalin-1 nakon izlaska Exxon Mobila.

Rusija je prošle godine odobrila zahteve indijskog ONGC Videsh i Sakhalin Oil and Gas Development Co (SODECO), konzorcijuma japanskih kompanija, da zadrže svojih 20% odnosno 30% udela u projektu.

Propalo 4,2 mlrd USD vredno spajanje dva vodeća svetska operatora tankera

NJUJORK - Planirano spajanje dva najveća operatera tankera na svetu –Euronava i Frontline-a – propalo je i dve kompanije više neće pokušati da kombinuju svoje poslovanje, javlja u utorak **Oilprice.com**.

“Žalimo što nismo mogli završiti spajanje kako je bilo predviđeno u julu 2022. godine, jer bi to stvorilo daleko najveću tankersku kompaniju koja kotira na berzi. U isto vreme, obe kompanije nezavisno imaju veoma velike flote tankera za sirovu naftu i proizvode i već uživaju u ekonomiji obima,” rekao je izvršni direktor norveškog Frontline-a, Lars H. Barstad.

Nijedna kompanija nije navela razloge za raskid ugovora, vrednog oko 4,2 milijarde dolara, koji bi rezultirao formiranjem kompanije sa čak 146 tankera. Reuters je, međutim, naveo u izveštaju da je belgijski Euronav upao u probleme sa svojim najvećim akcionarom, Compagnie Maritime Belge, koji se protivio povezivanju s Frontline-om.

U izveštaju se takođe navodi da je vlasnik Frontlinea, norveški milijarder John Fredriksen, snažno za konsolidaciju u sektoru tankera jer veruje da je trenutno previše fragmentiran da bi stvorio dovoljnu vrednost za akcionare.

Lukoil je ispao iz prvih iznajmljivača tankera

NJUJORK - Ruska naftna kompanija Lukoil zbog sankcija je skinuta sa liste najvećih svetskih iznajmljivača tankera.

„Kupovine i/ili isporuke ruske nafte postale su neizvesne u pozadini sankcija ovoj zemlji. To je dovelo do oštre promene globalnih trgovinskih tokova”, navodi se u izveštaju konsultantske i brokerske kuće Poten & Partners.

Prema rezultatima 2022. godine, kineska gasno-hemijska kompanija Unipet postala je najveći zakupac tankera velike tonaže.

Američki ExxonMobil je na drugom mestu, a anglo-holandski Shell na trećem. U isto vreme, norveški Equinor je ispao iz prvih 10.

Generalno, broj registrovanih transakcija na spot tržištu u 2022. godini smanjen je za 8% u odnosu na 2021. godinu.

Poten & Partners predviđa da će potražnja za tankerima ostati jaka ove godine, jer najveći svetski kupci nafte gomilaju zalihe.

ОДЛИЧНА ОЦЕНА ОД СВАКОГ ВОЗАЧА!

Програм је и до сада био одличан,
а сад је

5+

LUKOIL.RS

LUKOIL SRBIJA

lukoilsrbija

Lukoil prodao rafineriju na Siciliji

RIM - Ruska naftna kompanija Lukoil *saopštila* je u ponedjeljak da je postignut sporazum o prodaji njene rafinerije na Siciliji grupi kompanija Energy koje podržava velika trgovačka kuća Trafigura.

Nisu objavljeni finansijski detalji sporazuma, ali pojedini mediji pominju cifru od dve milijarde dolara.

U saopštenju se navodi da je planirano da se prodaja rafinerije Isab okonča do kraja marta u očekivanju odobrenja vlasti, posebno italijanske administracije.

U rafineriji radi 3.500 ljudi i indirektno još 6.500 radnika.

Radnici rafineriji protestovali su krajem prošle godine u strahu za budućnost zbog embarga uvedenog Rusiji, kojim je blokirano snabdevanje pogona ruskom sirovom naftom

Oko 20 odsto italijanske nafte prerađuje u rafineriji na Siciliji.

Lukoil ističe da će, prema sporazumu, novi vlasnik zadržati radnike i osigurati zdravstvene i bezbednosne uslove.

Lukoil prodaje poslove u Rumuniji i Moldaviji?

BUKUREŠT - Ruska grupacija Lukoil navodno nastoji da proda svoju imovinu u Rumuniji i Moldaviji, objavio je prošle nedelje *Ziarul Financiar*.

Prema ovom poslovnjaku, holandsko-britanska grupa Shell je među potencijalnim ponuđačima za maloprodajne mreže ruskog naftaša. Veliki deo imovine sastoji se i od rafinerije Petrotel kojom upravlja Lukoil u Ploeštiju, 60 km severno od Bukurešta.

Kazahstanska grupa KazMunayGas, koja upravlja najvećom rumunskom rafinerijom Petromidia (blizu Konstance, na obali Crnog mora), takođe je među potencijalnim ponuđačima za Lukoilovu imovinu, prema portalu *Mold-Street.com*.

Trafigura prodala udeo u indijskom prerađivaču pod kontrolom Rosnjefta

NJU DELHI - Trgovac berzanskom robom sa sedištem u Švajcarskoj Trafigura prodao je dan posle kupovine rafinerije Isab na Siciliji, firmi Hara Capital svojih 24,5% udela u indijskom prerađivaču nafte Nayara Energy, ranije Essar Oil, prekinuvši veze s ruskim energetske gigantom Rosnjeftom.

Nayara upravlja drugom po veličini privatnom rafinerijom u Indiji i više od 6.000 benzinskih stanica.

Rosnjeft je najveći akcionar Nayare sa 49,13% udela.

Vrednost posla nije objavljena u zvaničnom saopštenju. Ljudi uključeni u transakciju rekli su da je Hara, podfirma u potpunom vlasništvu italijanske energetske investicione kompanije, Mareterra Group, platila 165,9 miliona dolara, prenosi *Economic Times*.

U januaru isporuka prvog tovara kazahstanske nafte za Nemačku

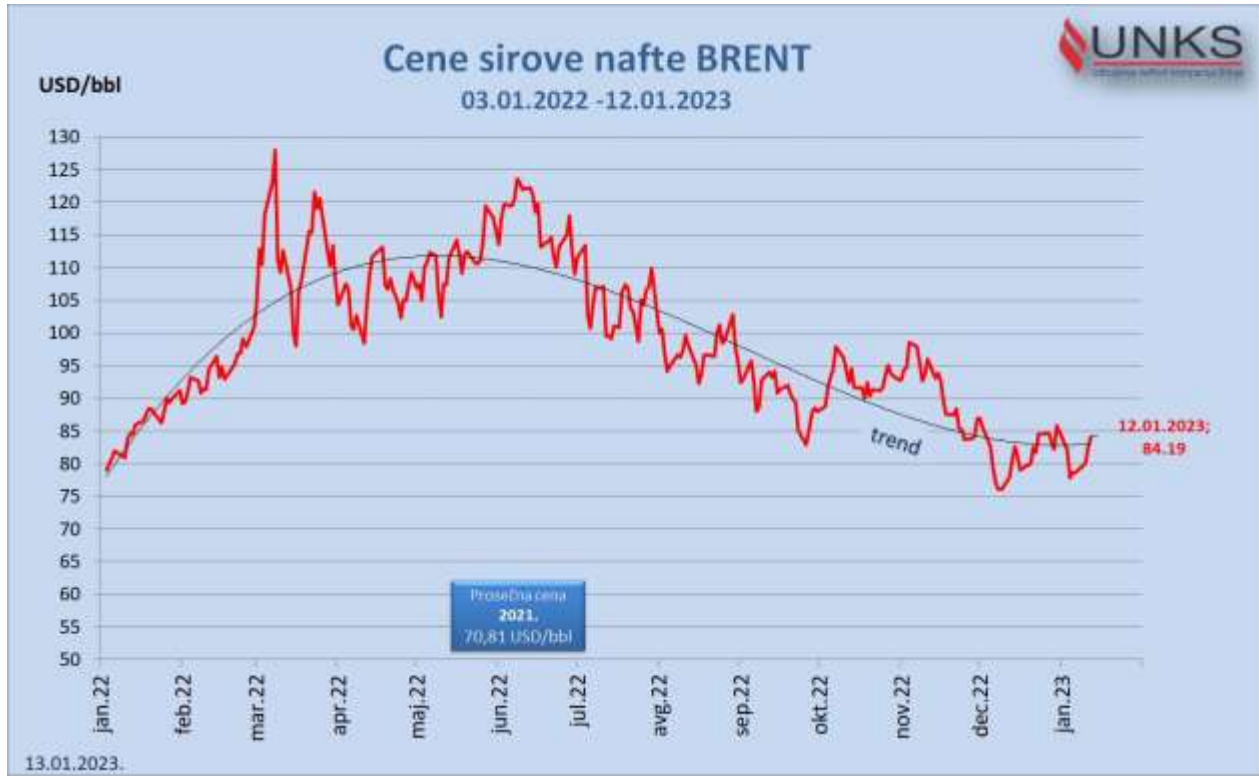
ASTANA - I Kazahstanski ministar energetike Bolat Akčulakov izjavio je da - se nada da će prvi tovar kazahstanske nafte od 20.000 tona biti isporučen u Nemačku u januaru, prenosi *Interfax*.

"Prva isporuka, koja treba da bude u januaru, će okvirno iznositi 20.000 tona nafte. To je mesečna količina", rekao je Akčulakov novinarima u sredu.

"Čekali smo zvaničnu potvrdu od ruskih kolega da će biti puštena preko ruske teritorije. Imamo usmenu potvrdu", rekao je Akčulakov u odgovoru na pitanje da li je Rusija dozvolila da se kazahstanska nafta transportuje u Nemačku preko naftovoda Družba.

Kazahstan planira da izveze 1,5 miliona tona nafte u Nemačku 2023. a u stanju je da izveze tim pravcem 6 do 7 miliona tona, rekao je ministar.

INFORMATIKA

Poslovna inteligencija

ZAKAŽITE RAZGOVOR SA NEKIM OD NAŠIH EKSPERATA

Naftne sankcije EU koštaju Moskvu 171,7 miliona USD/dan - Izveštaj

LONDON - Zabrana Evropske unije na uvoz nafte iz Rusije i ograničenje cene ruske nafte koštaju tu zemlju 160 miliona evra dnevno, prenosi u sredu Centar za istraživanje energije i čistog vazduha (CREA).

Prema analizi CREA, ruski prihodi od sirove nafte u decembru pali su za 32% zbog pomenutih mera. Nakon što je Nemačka do kraja decembra zaustavila uvoz ruske nafte naftovodnom Družba, to je izazvalo dodatno smanjenje od 5%.

Uprkos padu prihoda, Rusija i dalje zarađuje 640 miliona evra dnevno od izvoza fosilnih goriva. Ovaj iznos bi trebalo da padne na oko 520 miliona evra kada 5. februara stupi na snagu zabrana uvoza ruskih derivata nafte u EU i proširenje gornje granice cena na te proizvode.

Kremlj: Niko nema podatke o efektima ograničenja cena ruske nafte

MOSKVA - Niko još nije registrovao slučajeve ograničenja cene ruske sirove nafte, niti je Rusija videla uticaj mehanizma ograničenja cena, rekao je u sredu portparol Kremlja Dmitrij Peskov.

Kremlj je skeptičan u pogledu pokušaja izračunavanja gubitaka Rusije iz gornje granice cena, rekao je Peskov, a prenosi ruska novinska agencija **TASS**.

Prerano je donositi zaključke o uticaju gornje granice cena, a "nema dokaza koji podržavaju takve zaključke", rekao je Putinov, zamoljen da prokomentariše izveštaj Centra za istraživanje energije i čistog vazduha (CREA) od srede.

„Do sada niko nije stvarno naišao na gornju granicu cene nafte... tako da smo skeptični u vezi sa takvim (prognoziranim brojkama)“, rekao je Peskov.

Benzin najskuplji u Italiji u evrozoni

MILANO - Italija je sada zemlja u evrozoni u kojoj se najviše košta proizvodnja benzina i dizela, pokazuje anketa Evropske komisije koja se objavljuje svakog četvrtka. Najnovija analiza od 2. januara pokazuje da je cena benzina u Italiji od 1,83 evra po litru najviša na lestvici, iza samo Danske (1,94 evra po litru) i Grčke (1,85 evra po litru).

U međuvremenu, međutim, nakon ovonedelnog poskupljenja u Italiji, ovo je jedina zemlja evrozone gde se benzin na nekim stanicama prodaje iznad dva evra po litri, piše u sredu **breakinglatest.news**.

Italija takođe dominira u rangiranju cena dizela. Tu punjenje dizela košta 1,89 evra po litri (ovo je brojka od prošlog četvrtka, opet prema nalazima Komisije). Jedino je Švedska skuplja (2,15 evra po litru).

Inače, u Nemačkoj benzin košta 1,74 evra po litru, dok dizel košta 1,85 evra. U Francuskoj benzin košta 1,69 evra po litru, dok dizel košta 1,77 evra po litru. U Španiji nivo je 1,55 evra po litru za benzin i 1,66 evra po litru za dizel. Točenje goriva u Belgiji je takođe gotovo na istom nivou (1,69 evra po litru i 1,76 evra po litru za dizel).

Neke zemlje koje graniče sa Italijom, poput Austrije (1,49 evra po litri za benzin i 1,69 evra po litri za dizel) izdvajaju se po niskim cenama, ali pre svega Slovenija (1,27 evra po litri za benzin i 1,51 evra po litri za dizel), pa se na pograničnim pumpama u ovim zemljama ponovo vide redovi onih italijanskih vozača koji žele malo da uštede na gorivu.

U međuvremenu, Vlada je u sredu uvela nova pravila za snižavanje vrtoglavih cena benzina, uključujući obavezu za distributere da uz cenu koju naplaćuju ispisuju i prosečnu cenu goriva u državi, iako se vladin partner Forza Italia ne slaže po tom pitanju.

HIP

PETROHEMIJA

HIPLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

DOSIJE: Godina finalizacije klimatskih zakona u sektoru transporta

BRISSEL - U 2023. godini će biti finalizirani obrisi vodećeg paketa klimatskih zakona EU (koji i dalje nosi diskutabilan naziv Fit for 55, piše u sredi *Euractiv*.

Sektor transporta će ostati u ključnom fokusu rasprava o zakonu o klimi, uz brojne dosijee o mobilnosti koje tek treba dogovoriti.

Ispod je kratak sažetak Fit for 55 transportnih datoteka koje su još uvek u spisu za 2023.

Avijacija

Konfuzna očekivanja, 2022. godine, Evropski parlament i Savet, ko-zakonodavci bloka, nisu uspjeli da se dogovore oko zakona EU o zelenom mlaznom gorivu, poznatom kao ReFuelEU Aviation.

Euractiv shvata da je neuspeh u dogovoru sveden na izvor energije koji nosi najviše podela – nuklearnu energiju. Socijalisti i zeleni hteli su da se nuklearna energija zabrani kao sredstvo za proizvodnju elektrogoriva (tzv. e-goriva), glavnog budućeg izvora goriva za smanjenje emisija iz avijacije.

Osim toga, dve grupe žele mogućnost postavljanja nacionalnih mandata za održivo vazduhoplovno gorivo (SAF) uključenih u konačni sporazum.

Sada je na sadašnjem predsedavajućem Saveta Švedskoj da zakaže ono što će možda biti poslednja runda pregovora.

Pomorstvo

O predlogu zakona FuelEU Maritime, "brat" ReFuelEU Aviation, takođe će se pregovarati 2023. godine.

Za razliku od zakona o avio gorivu, FuelEU ne propisuje vrstu goriva koja se mora koristiti u brodovima. Umesto toga, postavlja sve strožije granice intenziteta ugljenika koje se moraju poštovati.

Izbor goriva koja brodske operateri koriste da bi ispunili te zahteve je na njima, što zakonodavci koji vole slobodno tržište hvale kao „tehnološku neutralnost“ na delu, piše Euractiv.

Međutim, zeleno nastrojeni zakonodavci zabrinuti su da će brodarskoj industriji dati carte blanche da izaberu najjeftiniju, a ne najzeleniju opciju za ispunjavanje ciljeva. Konkretno, opcija za gorivo za brodove do 2030., fosilno gorivo utečnjeni prirodni gas, pokazalo se kontroverznim.

Sa svoje strane, broderska industrija tvrdi da budućnost niskouglenične tehnologije transporta ostaje neizvesna. Oni kažu da je nerazumno zatvaranje u jednu opciju za gorivo, posebno jer veliki brodovi rade nekoliko decenija.

Drumski transport

Motor sa unutrašnjim sagorevanjem – barem u putničkim automobilima – osuđen je na smrtnu kaznu 2022. godine, a izvršenje je zakazano za 2035. Ostaje da se vidi da li će u poslednjem trenutku biti odobreno odlaganje u vidu e-goriva.

Ove vesti, zajedno sa padom cena električnih vozila (EV) i pojavom tržišta polovnih, bez sumnje će pomoći da se podstakne prodaja električnih vozila na nove visine.

Međutim, jedan faktor pretili da pokvari EV revoluciju – nedostatak široko rasprostranjene infrastrukture za punjenje.

I privatni sektor i nacionalne vlade rade na povećanju dostupnosti punjača. U Briselu se ovo pitanje rešava kroz Uredbu o infrastrukturi za alternativna goriva (AFIR).

AFIR postavlja zahteve za broj stanica za punjenje duž glavnih transportnih koridora EU i ima za cilj olakšati plaćanje, posebno pri prelasku u drugu zemlju EU. Pregovori bi trebalo da budu nastavljeni ove godine.

GAS

Proizvodnja ruskog gasa opala za 16% u četvrtom kvartalu

MOSKVA - Proizvodnja prirodnog gasa u Rusiji pala je za 16% na oko 168 milijardi kubnih metara (bcm) u četvrtom kvartalu 2022. godine, u poređenju sa istim periodom 2021. godine, odražavajući nagli pad izvoza u Evropu u pozadini rata u Ukrajini, javlja portal *Energy Intelligence*.

Izvozni tokovi preko Ukrajine i Turske dodatno su pali početkom ovog meseca usled neobično toplog vremena u Evropi i ekstremne hladnoće u Rusiji.

Zbog relativno velike proizvodnje u prvim mesecima 2022. godine, ruska proizvodnja gasa za celu godinu pala je manje dramatično, za 11,8% na 672,6 bcm, prema izvorima bliskim zvaničnim podacima.

Rusija je 2021. proizvela 762,3 bcm, što je rekordni nivo za postsovjetsko doba.

Gasprom je ranije izvestio da je njegova proizvodnja u celoj godini 2022. iznosila 412,6 bcm, što je 20% manje u odnosu na 2021. godinu, dok je njegov celogodišnji izvoz u Evropu (uključujući Tursku) i Kinu pao za 45,5% na 100,9 bcm.

Nemačka — najveći evropski potrošač gasa — izvestila je prošle nedelje da je ruski udeo u nemačkom uvozu gasa pao na 22% u 2022. sa 52% u 2021.

Tranzitni tokovi preko Ukrajine opali su u poslednjih nekoliko dana nakon početka nove godine na oko 42 miliona kubnih metara dnevno, nivo koji je bio prilično stabilan od prošlog maja.

Nominacija za tranzit za ponedeljak iznosila je 35,5 miliona m³/dan, isto kao i u nedelju, prema podacima Gasproma.

Izvoz preko Turskog toka u proseku je iznosio 25,5 miliona m³/d u prvoj sedmici januara, što je pad od 12% u odnosu na poslednju sedmicu decembra.

Rosnjeft želi da snabdeva Kinu gasovodom Snaga Sibira 2

MOSKVA - Ruska naftna kompanija Rosnjeft želi da snabdeva prirodnim gasom sa svojih polja u oblastima Krasnojarsk i Irkuck gasovod Snaga Sibira 2 koji će snabdevati Kinu preko Mongolije, objavio je u ponedeljak dnevnik Kommersant.

Ruski Gasprom ima za cilj da do 2030. počne da isporučuje gas Kini preko tog gasovoda dužine 2.600 km, piše Reuters. Snaga Sibira 2 bi mogla da prenosi 50 milijardi kubnih metara (bcm) prirodnog gasa godišnje.

Rosnjeft ima rezerve od 1,5 biliona kubnih metara gasa na poljima duž trase budućeg gasovoda, piše Kommersant.

Ruski predsednik Vladimir Putin zatražio je od zamenika premijera Aleksandra Novaka da poradi da Gasprom uzme u obzir zahtev Rosnjefta i njegove rezerve gasa prilikom izgradnje gasovoda, piše dnevnik.

ЕНЕРГИЈА која нас спаја

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Булевар ослобођења 69, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com

 СРБИЈАГАС

Očekivano: Evropa izazvala rekordan uvoz LNG-a u 2022.

LONDON - Svet je 2022. uvezao više utečnjelog prirodnog gasa (LNG) nego ikada pre, ali je rast bio koncentrisan u bogatim evropskim zemljama, pogođenih obustavljanjem uvoza ruskog gasa cevovodima, prenosi u četvrtak **Reuters**.

Ukupni globalni uvoz LNG-a porastao je na 409 miliona tona (mt) prošle godine sa 386,5 mt u 2021, prema podacima Refinitiva, dok su podaci robnog berzanskog analitičara Kplera nešto niži - 400,5 mt, sa 379,6 mt.

Ali 2022. je takođe preokrenula dinamiku u kojoj je rast potražnje LNG-a dolazio iz zemalja u razvoju u Aziji, a Kina je uvezla 64,44 mt LNG-a 2022. godine, što je 19,4% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Glavni razlog smanjenja kineskog uvoza bila je to što su kupci u toj zemlji uglavnom ostali izvan spot tržišta, pogođenog rastućim cenama gasa i ugovarali kupovine po srednjoročnim i dugoročnim ugovorima.

LNG koji nije otišao u Aziju pokupila je Evropa, pri čemu je uvoz kontinenta porastao za 59% na 124,93 mt u 2022. sa 78,55 mt prethodne godine.

Veći deo povećanja pokriven je iz SAD, odakle je uvoz porastao na 52,06 mt sa 21,5 mt u 2021.

Međutim, vredno je napomenuti da je evropski uvoz ruskog LNG-a dostigao rekordnih 15,95 mt u 2022. godini, u odnosu na 13,46 mt u 2021.

Dok su evropske zemlje zabranile uvoz ruske sirove nafte, rafiniranih goriva i uglja, samo su Britanija i baltičke države Litvanija, Estonija i Letonija zaustavile uvoz LNG-a iz Rusije.

Dinamika uspostavljena 2022. verovatno će se zadržati i u 2023., pri čemu će Evropa održavati visoke nivoe uvoza LNG-a, što će održati visoke spot cene, dok se azijske zemlje u razvoju bore da se nadmeću i više se okreću uglju za proizvodnju energije, konstatuje **Reuters**.

EU regulator počinje da objavljuje dnevne cene LNG-a

BRISSEL - Energetski regulator Evropske unije počinje od 13. januara objavljivanje dnevne cene LNG-a kao deo politike uspostavljene prošle godine kako bi se stvorila referentna vrednost tog goriva za celi blok.

Agenciji EU za saradnju energetskih regulatora (ACER) naloženo je da počne sa objavljivanjem cena LNG-a do 13. januara nakon što je Evropska komisija u oktobru donela nove politike u ovoj oblasti, piše **Reuters**.

Evropska komisija je u oktobru saopštila da je set propisa usmeren na "pojačavanje solidarnosti kroz bolju koordinaciju kupovine gasa, pouzdane referentne cene i razmenu gasa preko granica".

Bugarskoj preti tužba Gasproma

SOFIJA - "Bulgargaz bi mogao biti tužen od strane ruskog energetskog giganta Gasproma u arbitražnom postupku, rizikujući da plati stotine miliona dolara." To je tokom skupštinske kontrole izjavio v.d ministra energetike Rosen Hristov..

Gasprom eksport je 14. novembra prošle godine objavio da je arbitražni sud u Stokholmu presudio da finska kompanija Gasum mora da joj isplati više od 300 miliona evra za isporuku gasa nakon što nije ispunila svoje obaveze prema klauzuli "uzmi ili plati". Bugarska je u sličnoj situaciji, prenosi agencija **BTA**.

"Razgovaramo sa advokatima o verovatnoći da će takva tužba biti podignuta protiv nas. Istovremeno, procenjujemo sve moguće tužbe koje naša zemlja može imati prema Gazprom eksportu za neisporučene količine. Rizik postoji, materijalne posledice su ogromne za razmere naših zemlje, reč je o stotinama miliona," rekao je Hristov.

REGION

Vlada FBiH odobrila smanjenje cene gasa za 9,6%

SARAJEVO - Vlada Federacije >Bosne i Hercegovine (FBiH) u četvrtak je, na predlog Energoinvesta, pristala da snizi cenu prirodnog gasa za 9,6 odsto od 1. januara, navodeći niže cene nafte na svetskim tržištima, smanjenje potrošnje gasa u Evropi i relativno blagu zimu, prenosi Reuters.

Ruski Gazprom, koji snabdeva Energoinvest gasom, snizio je cenu isporuke gasa u prvom tromesečju za 4,98% u odnosu na prethodni kvartal, javio je u ponedjeljak portal Klix.

Osim toga, pri formiranju cene u obzir su uzete i promene cene transporta gasa kroz Republiku Srpsku i smanjenje vrednosti dolara u odnosu na marku, navodi se u izveštaju.

Gazprom isporučuje gas Energoinvestu u skladu sa dugoročnim ugovorom, a cena se prilagođava na kvartalnoj osnovi. Ruski gas u Bosnu stiže cevovodom Turski tok preko Turske, Bugarske i Srbije.

Gazprom je povećao cenu isporuke gasa Energoinvestu za 9,7 odsto u četvrtom kvartalu 2022. godine.

Janaf sklopio ugovore o transportu i skladištenju sirove nafte s MOL-om

ZAGREB - Hrvatski operater naftovoda Janaf potpisao je sa mađarskom energetsom grupom MOL ugovor za isporuku 500.000 tona sirove nafte Jadranskim naftovodom, objavila je u ponedjeljak mađarska novinska agencija **MTI**, pozivajući se na Janaf.

Navedeno je da MOL-ov transportni ugovor s Janafom, po načelu „puno za prazno“, vredi do 31. marta 2023., a dve kompanije su takođe potpisale ugovor kojim će MOL-u omogućiti skladištenje oko 149.000 tona sirove nafte u Omišlju i Sisku u istom razdoblju.

BUDI U POKRETU
UZ EURO PETROL
KLUB APLIKACIJU

Euro Petrol

Sve informacije o benzinskim stanicama, akcijama, promocijama, klubskim popustima i još mnogo toga dostupni su na tvom mobilnom telefonu.

Preuzmi aplikaciju i postani član **Euro Petrol Kluba** online i besplatno!

www.euro-petrol.com

Available on the App Store
GET IT ON Google Play
Available on the AppGallery

Novi kolektivni ugovori Ina Grupe - neto primanja rastu od 11 do 16 posto

ZAGREB - Uprava Ine donela je u utorak odluku o novim kolektivnim ugovorima za devet društava hrvatske naftne kompanije, čime se neto primanja radnika povećavaju od januara u rasponu od 11 do 16 posto.

Predsednik Uprave Ine Péter Ratatics u saopštenju ističe da je cilj tih promena osigurati konkurentnost Ine na tržištu rada, na način da uspešno zadržavamo talente i privlačimo nove".

Primena novih kolektivnih ugovora u Ina Grupi, kako se navodi, stupa na snagu ranije nego inače, pa će rezultate tih promena radnici će videti već na plati za januar 2023. godine, zaključuje se u saopštenju Ine.

**ISPROBAJTE
EFEKTE EVO TECH
FORMULE**

**PROBAJ MOL EVO
PLUS PREMIJUM
GORIVA ZA EFEKAT
SAVRŠENE ČISTOĆE!**

OPTIMALNA POTROŠNJA | BOLJE PERFORMANSE | DUŽI VEK TRAJANJA MOTORA

evo.molserbia.rs

FBiH: U 2022. cena dizela skočila za 24 posto, benzina za 11 posto

SARAJEVO - Cene naftnih derivata na području Federacije BiH značajno su porasle u poslednjih godinu dana, pa je tako na početku 2023. godine cena benzina veća za 11,44 posto u odnosu na početak 2022. godine, dok je u istom razdoblju cena dizela skočila za 24,35 posto, prenosi portal Energetika.ba.

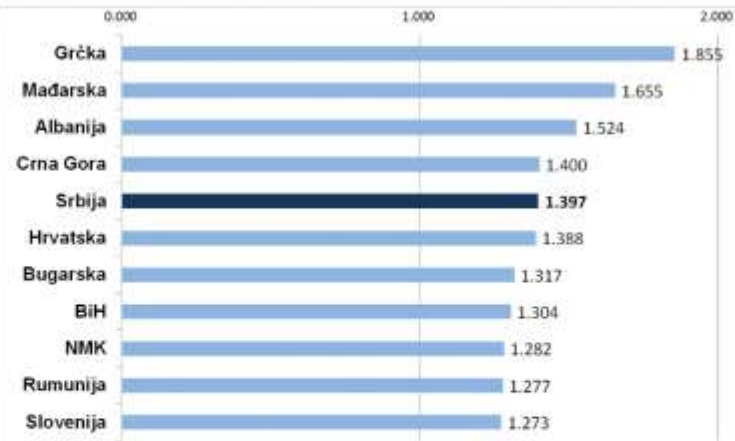
Prosečna maloprodajna cena naftnih derivata u ovom entitetu BiH trenutno je 2,63 KM po litri za premium bezolovni benzin, dok je cena litre dizela 2,86 KM.

Iz Federalnog ministarstva trgovine napominju kako je i dalje na snazi odluka o maksimalnoj visini marži za naftne derivate.

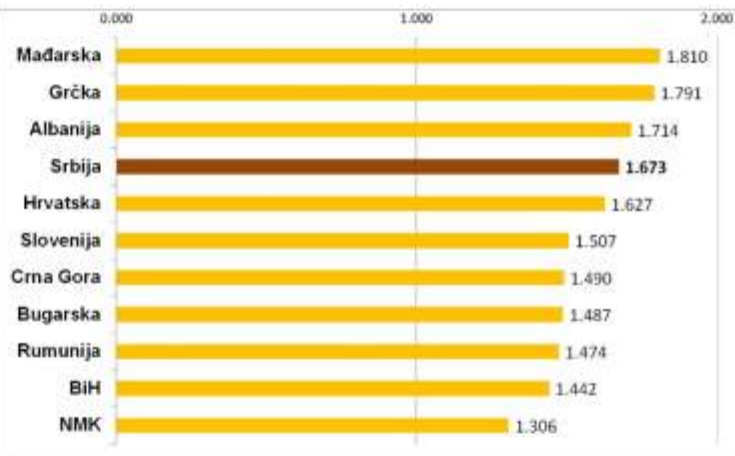
Tom odlukom trgovcima goriva na veliko propisana je maksimalna visina marži u apsolutnom iznosu od 0,06 KM/litru derivata, a firmama koja obavljaju delatnost trgovine na malo naftnim derivatima propisana je maksimalna visina marži u apsolutnom iznosu od 0,25 KM po litri derivata.

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona u periodu od 02.01.2023-08.01.2023. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
UNKS		
Grčka	1.855	+30.20%
Mađarska	1.655	+16.14%
Albanija	1.524	+7.00%
Crna Gora	1.400	-1.74%
Srbija	1.397	-1.92%
Hrvatska	1.388	-2.58%
Bugarska	1.317	-7.56%
BiH	1.304	-8.49%
NMK	1.282	-10.03%
Rumunija	1.277	-10.35%
Slovenija	1.273	-10.67%
Prosečna cena u regionu	1.425	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
UNKS		
Mađarska	1.810	+14.95%
Grčka	1.791	+13.74%
Albanija	1.714	+8.84%
Srbija	1.673	+6.26%
Hrvatska	1.627	+3.32%
Slovenija	1.507	-4.30%
Crna Gora	1.490	-5.38%
Bugarska	1.487	-5.56%
Rumunija	1.474	-6.39%
BiH	1.442	-8.43%
NMK	1.306	-17.05%
Prosečna cena u regionu	1.575	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
UNKS		
Mađarska	0.986	+19.02%
Slovenija	0.954	+15.08%
Crna Gora	0.950	+14.66%
Srbija	0.899	+8.55%
Hrvatska	0.870	+5.00%
Rumunija	0.811	-2.08%
NMK	0.811	-2.08%
BiH	0.793	-4.35%
Albanija	0.629	-24.12%
Bugarska	0.583	-29.67%
Prosečna cena u regionu	0.829	

